

Agerdyrkningsberetning

(fra Slutningen af Oktober).

Det Vejrlig der karakteriserer de enkelte Aar synes næsten, selvfølgelig med mindre Afvigelser, at gentage sig med bestemte Mellemlum.

I 1888 ligesom i 1898 var Regn og Kulde Aarets Særkende, medens vi derimod i 1889 og 1899 kommer til den modsatte Yderlighed, idet Vejret i disse Aar har været gennemgaaende tørt, med en efter vore Forhold tropisk Varme.

Ville vi nu lidt nærmere undersøge Vejrforholdene gennem Foraar og Sommer, der jo ere af den allerstørste Betydning for Landbrugets Resultater, paa Grundlag af de modtagne Meddelelser fra Landets forskellige Egne, saa ere de temmelig overensstemmende.

Efter en gennemgaaende mild og fugtig Vinter bragte Slutningen af Marts nogle Dages Eftervinter, i hvilket Thermometret faldt 10 à 11° R. under Frysepunktet, hvilket i Følge Meddelelser fra Ringe- Faaborg Egnen ødelagde Blomsterknopperne paa Frugttræer og Buske. I flere nordjydske Byer varede Nattefrosten til ind i Maj, medens Temperaturen iøvrigt i denne Maaned gennemgaaende synes at have været meget mild med passende Fugtighed; dog skrives fra Kjellerup Egnen, at dér ingen Regn faldt fra den 11te April til Begyndelsen af August, da en Tordenbyge gav saamegen Regn, at den blødte een Tomme i Jorden.

I Juni Maaned begyndte Tørken, der i mange Egne vedvarede til Slutningen af August, og Sommeren karakteriseres i en Korespondance fra Thy som den tørreste siden 1868.

Flere af d'Hrr. Korrespondenter meddele, at de Regnbyger, der af og til ere faldne, kun have blødt 2 à 3 " i Jorden.

Det vilde imidlertid føre for vidt her at notere alle de indgaaende Vejrmeddelelser, der velvilligst ere tilsendte Redaktionen; vi skulle indskrænke os til at gengive et Par af de mest betegnende for Forholdene,

I Maanederne Marts—September iaar er Nedbøren i Assenseggen opgivet til 267 m. m., medens den i 1898 var 377,₁₅. Kontrasten træder stærkest frem for Juni Maanedes Vedkommende, idet Nedbøren i den i 1898 var 77,₈₀ m. m., men i 1899 kun 8,₇₅.

Paa Nordfalster var Nedbøren i Maanederne Maj—August 97,₉ m. m., medens den normalt er 204 m. m.

I det hele taget synes Vejret, selv indenfor »snævrere Grændser at have været meget forskjelligt, for en Del foraarsaget ved Tordenbyger og for Slagelse- Korsør Egnens Vedkommende af Hagelbyger, der i Foraaret gjorde stor Skade paa Græsmarkerne.

Tørken har selvfølgelig indvirket højst uheldigt paa mange Vandbeholdninger, hvorom der fra Aalborg- Hadsund Egnen skrives, at Damme og Brønde have en meget lav Vandstand, og at der sikkert vil blive Vandmangel mange Steder, dersom det bliver Frostvejr, inden vi faa Regn.

Varmen synes at have kulmineret i Juli Maaned, hvis Gennemsnitstemperatur fra Assenseggen opgives til 18,₂₀⁰ R., medens den i 1898 kun var 14,₆₁⁰.

Skjøndt Vejrforholdene i de fleste Egne udskjød Saatiden et Par Uger i Foraaret, synes Saaningen dog at være endt forholdsvis godt, skjøndt den ikke alle Vegne er gaaet lige let fra Haanden.

Beretningerne fra Jylland og Falster gaa ud paa, at Sædlægningen er foregaaet under heldige Betingelser, og at den er endt i god Tid; derimod skrives fra Slagelse- Korsør Egnen og Egnen ved Frederikssund, at Saaningen maatte udsættes længere end almindeligt, da Jorden var saa vaad, at man først i Midten af April kunde behandle den med Harverne. Paa Langeland og Lolland faldt Saaningen lidt senere end normalt, men Jorden var dog ganske bekvem. Paa Fyen og i flere sjællandske Egne kunde Jordens Foraarsbehandling ogsaa først paabegyndes ind i April Maaned, men da man

fik begyndt, gik dog alt rask fra Haanden, saa man henimod Midten af Maj ikke alene var færdig med Saaningen af Sæden men ogsaa med Lægningen af Kartoffler og Roefrø.

I alle Landets Egne synes Spiringen at være foregaaet hurtig og ensartet, men ikke desto mindre har det abnorme Vejrlig selvfølgelig ikke undladt at sætte sit Stempel paa Afgroderne.

Hvad da først Kløver- og Græsmarkerne angaa saa hæmmedes Vegetationen endel i Væksten ved det kolde og fugtige Foraar, ligesom Nattefrost i Forsommeren i Nordjylland heller ikke havde nogen gavnlig Indflydelse.

I det paafølgende varme Vejr i Maj Maaned voxede Kløver og Græs godt til baade paa Ager og Eng og Afgroderne stode tæt sluttede, men da den fornødne Væde senere udeblev, kunde Planterne selvfølgelig ikke udvikle sig, og de gode Forventninger, man havde haft til en rig Høhøst, skuffedes.

Paa sværere og kraftige Jorder viste navnlig 1ste Aars Kløveren ifølge Meddelelse fra det nordøstlige Fyen en forbausende Modstandsevne mod Tørken, hvilket bl. a. for en Del maa tilskrives, at man var forskaanet for stærk tørrende Blæst. Som Følge heraf var Afgroderne lidet fyldende, og Udbyttet af Kløverhø karakteriseres da ogsaa i de forskellige Egne, som tarveligt, under Middel, $\frac{1}{3}$ af det normale, halve mod ifjor, næsten intet avlet o. l., kun i Hjørring Egnen har Udbyttet snarere været over end under et Midtlaars.

At Udbyttet var saa ringe kan muligvis ogsaa paa Steder tilskrives, at man var nødt til at lade Kreaturerne overgræsse større Arealer end normalt.

Med Hensyn til Engene samstemme Udtalelserne i at de vare daarlige, hvor der ikke var tilstrækkelig Overrisling, eller hvor de ikke i sig selv vare tilstrækkelig fugtige.

Udbyttet af Sædafgroderne har iaar været meget forskelligt, idet Jordens Bonitet og Kultur synes at have gjort sig gjældende i højere Grad end under mere normale Vejrforhold, og Forholdet, der skildres fra Vordingborgegnen passer næsten for hele Landet; der skrives nemlig: Gode,

ikke for højtliggende Jorder i god Kultur have givet et godt Udbytte. Lavtliggende svære Jorder kan give et usædvanlig stort Udbytte, der aftager efterhaanden som Jorderne blive lettere, og som kulminerer paa de letteste Jorder.

Vintersæd og Byg har de fleste Steder bedst modstaaet Tørken og har givet forholdsvis gode Afgrøder, hvorimod Havren absolut er Aarets ringeste Afgrøde. Kvaliteten er usædvanlig god, hvorimod Halmængden mange Steder er ringe specielt for Vaarsædens Vedkommende.

Paa Lolland har endel Sæd taget Skade af Regn i utækkede Stakke, eller ved at tærskes ude i fugtigt Vejr.

Enkelte Steder har Bygget været saa kort, at det ikke kunde bindes, men maatte rives sammen med Hesteriver og stakkes.

Paa Grund af fortrinligt Høstvejr og mindre fyldende Afgrøder blev Høstarbejdet endt forholdsvis hurtigt.

Hvad nu de enkelte Sædarter angaar, da synes Hveden i de fleste Egne, at have været Aarets bedste Afgrøde; kun fra Bornholm meddeles, at den har været tynd og fra Frederikssundegnen at den har fyldt stærkt, men givet mindre tilfredsstillende i Skjæppen.

Rugen har efter de modtagne Meddelelser at dømme ikke givet saa forholdsvis gode Afgrøder hele Landet over som Hveden. I Hjørring og Kjellerup samt Aalborg—Hadsund Egnen led Rugen meget af Storm og Nattefrost under Blomstringen samt af Storm i Slutningen af Juli, ved hvilken der ved et Skjøn atblæste fra 2—5 Fold. I Kolind og paa Bornholm var Rugen tynd, i Fredericiaegnen var den fortrinlig, medens den i de øvrige Egne har givet omkring en Midelhøst.

Bygget synes i de egentlige Bgyegne at have givet et meget tilfredsstillende Udbytte. Fra Midtjylland skrives, at det giver over Middelhøst, at Kvaliteten er fortrinlig og at Vægten er usædvanlig høj, hvilket sidste er Tilfældet i mange Egne. Fra andre Steder klages der over at Bygget er modnede for hurtigt, saa mange Kjærner ikke ere blevne tilstrækkelig udviklede, og som Følge heraf var Kvalitetsvægten lav. Ifølge Korespondancen fra Midtfyen er Bygget den af

Aarets Afgrøder, der daarligst har taalt Tørken; mange Ax vare ikke gennemskredne, saa 25 p. Ct. blev Smaasæd. Udbyttet angives dog gennemgaaende til »over« Middel.

Havren har utvivlsomt været Aarets ringeste Afgrøde; den modnedes for hurtigt, blev som Følge deraf let, gav faa Fold og fyldte lidt. Fra Thy skrives, at da Havren er den Sædsort, der dyrkes paa de største Arealer, vil Gennemsnitsudbyttet af Sædarterne blive meget lille.

Afgrøderne have kun i ringe Udstrækning været angrebne af Insekter og Plantesygdomme. Hvad de første angaa, da har Oldenborrelarver gjort lidt Skade i Saxkjøbing og Vordingborgegnene, medens der fra andre Egne skrives, at man ikke har havt Ulemper af dem, da det har været Flyveaar. I Saxkjøbingegnen har desuden Knoporme angrebet Rodfrugterne i større Udstrækning, end man før har set, ligesom de i Forening med Kaalorme have gjort endel Skade paa Kaal og Kaalrabi paa Nordfalster. Paa Steder i Vordingborgegnen er Bygfluen optraadt temmelig talrigt, medens man i Fredericiaegnen i Foraaret forulempedes af Angreb af Jordloppe. Smeldelarver og Tusindben have hist og her vist sig i Assenseggen, og Lus i Forening med Meldug har i Hjørringegnen angreben de i Forvejen tarvelige Afgrøder af Kaalrabi saa stærkt, at de pletvis ere ødelagte.

Som en Følge af det tørre varme Vejr ere Plantesygdomme kun forekomne i meget ringe Udstrækning. Paa Langeland har der paa Steder været saa megen Brand i Bygget, at Kjærnerne ved Tærskningeu ere blevne ganske snavsede deraf. Baade Hvede og Byg have paa Bornholm lidt af Brand, der ogsaa har angrebet den allermeste Hvede paa Vestlolland, hvilket mange derværende Landmænd skulle tilskrive, at de have benyttet Ceresbejtse istedetfor den gode gamle Blaastensbejtse.

Indbjergningen af Sæden er saagodt som overalt foregaaet under de heldigste Betingelser, men Høstvejret har ogsaa neppe i Mandsminde været saagodt som iaar, idet det næsten har været umuligt at faa Sæden slet i Hus; ja enkelte beklage sig endog over, at Vejret har været for godt, idet

Straaet paa Grund af Tørken er blevet saa skjørt, at det slaas itu ved Tærskningen.

I Saxejøbingegenen er der faldet nogle Regnbyger sidst i Høsten, som paa Samsø blev noget forsinket af Vejret. Fra det nordøstlige Fyen skrives, at Indbjergningen kunde have været bedre. Dels som Følge af det gode Vejr, og dels paa Grund af Afgørdernes ringe Fyld blev Høsten endt usædvanlig hurtig og varede selv paa mange større Gaarde paa Lolland kun 3 Uger.

Det gode Høstvejr gjorde nye Høstmaader ufor nødne, det eneste skulde da være, som der skrives fra Midtjylland, at man under det almindelige Kapløb efter at faa udnyttet det gode Vejr fristedes til at gaa noget paa Accord med For dringen om under Udførelsen af Høstarbejdet at holde sig garderet overfor en eventuel Regn; men da en saadan ude blev, kunde man jo i afvigte Høst trække en hvilken som helst Vexel paa Forventningen om Høstvejrets uforanderlig stadige Karakter; hvilket bl. a. ifølge Meddelelser fra andre Egne har fundet et Udslag i, at man har hjemkørt Afgørderne efter at de vare bundne uden først at sætte Negene i Hob. Selv Stakning af Byg, som ellers bruges endel i flere Egne blev ikke anvendt iaar paa Grund af det stadige Vejr.

Mejemaskiner have neppe i noget tidligere Aar været benyttede i saa stort Omfang som iaar, dels fordi det mange Steder har været yderst besværligt at faa den fornødne Arbejds kraft, og dels fordi al Sæden stod godt op. Alle Beretninger gaa ud paa at Benyttelsen af Mejemaskiner bliver mere og mere almindelig, og at selv mindre Jordbrugere nu indse Nødvendigheden af at bruge dem. I Slagelse—Kallund borgegenen har det saaledes iaar været en Sjeldenhed at se et Mejeredskab anvendt. I Koldingegenen benyttes flere Slaamaskiner, paa hvilke et Aflæggebord er anbragt, hvilket dog ikke er praktisk naar Sæden er kort.

I Almindelighed benyttes selvaflæggende Maskiner, men Selvbinderne vinde mere og mere Anvendelse, selv paa Bøndergaardene.

Det synes ikke som nogen bestemt Maskine bærer For-

trinet, og det beror meget paa Agenterne, paa Betalingsvilkårene o. s. v. hvilke Maskiner, der benyttes.

Osborne roses som den stærkeste Maskine, og som den, der menes at have en Fremtid for sig, men ved Siden af den benyttes Johnstons, Mac Cornuchs, Durings og Wordschons bekjendte Maskiner.

Med Hensyn til Rodfrugter og Kartoffler saa er Udbyttet meget forskjelligt.

Da Roerne som Regel spirede godt i Foraaret nærede man de bedste Forventninger om et godt Udbytte, men de reduceredes efterhaanden som Tørken blev langvarig, dog hjalp Regnen i September betydeligt og bragte fornyet Væxt.

Enkelte Steder, hvor Rodfrugterne have været angrebne af Larver og Insekter, eller hvor det har været nødvendigt at omsaa dem, har Udbyttet været meget tarveligt. Skjøndt man i flere Egne ikke vil naa en Middelhøst, er Udbyttet dog mange Steder bedre end ifjor.

Paa Samsø venter man et ganske ordentligt Udbytte af Roerne tiltrods for at Bladene paa dem bleve fuldstændig afsvedne ved en 3 Dages Storm kort efter at de vare komne op. I Slagelse- Kallundborgegnen varierer Udbyttet, af Foderroer mellem 100 og 400 Tdr. pr. Td. Ld., men de omtales som meget smaa. I det nordlige Jylland er der kun smaa Afgrøder af Kaalrabi og Runkelroer, medens Turnips ere voxede godt i September og Oktober, hvor de ikke have været ædte af Jordlopper. Paa Bornholm har det været vanskeligt at faa Roerne rensede, dels af Mangel paa Folk, og dels fordi Roemarkens Behandling faldt samtidig med Høhøsten.

Paa Vestlolland haaber man at Sukkerroerne ville give fra 200 til 340 Ctn. pr. Td. Ld. og i Assenseggen c. 300 Ctn. Medens Sukkerroerne paa lettere Jorder paa Fyen, kun ventes at ville give 200 Ctn., antoges de paa gode, kraftige Jorder enkelte Steder at ville naa op til c. 400 Ctn.

Ligesom Roerne, saaledes have ogsaa Kartofflerne været trykkede i Væxten af Tørken, og de Kartoffler, der vare lagte i meget let Jord have lidt mest og ere blevne smaa, medens de paa kraftigere Jorder bedre have modstaaet Tørken og have givet bedre Udbytte end ventet. Regnen i Septbr.

havde ogsaa en gavnlig Indflydelse paa Kartoflerne, der dog gennemgaaende kun synes at have givet det halve Udbytte af hvad de pleje i normale Aar, ja paa Langeland have de endog været slette. I Frederiksborgegnen have Buttlers Imperater givet gode Afgrøder, og i det nordøstlige Fyen har Magnum bonum, der vare tagte i Juni, givet bedre Udbytte end nogensinde tidligere.

Udsigterne for Vinterfodringen omtales temmelig afvigende i de forskjellige Meddelelser. Nogle af d'Hrr Korrespondenter udtale, at der maa spares fra Begyndelsen, da Foderbeholdningerne ikke ere store, og megen Halm allerede er fortæret paa Grund af Køernes tidlige Indbinding; andre mene, at da der haves megen gammel Halm, er der ingen Fare for Fodermangel. Nogle finde at Halmen er udruj, medens andre det modsatte. For at spare paa Foderbeholdningen gaa endnu i Jylland paa Steder Ungkvæg og overløbne Køer ude, tiltrods for at Vejret har været koldt og det har frosset enkelte Nætter. Trods de mange afvigende Udtalelser synes Forholdet de fleste Steder at være, at der maa spares itide, og at man saa vil kunne fodre Vinteren igennem, dersom den ikke bliver for stræng og trækker for længe ud.

Priserne paa Heste og Kvæg m. m. ere undergaaede forskellige Forandringer. I Almindelighed omtales Hestepriisen som god, men kun særlig gode Heste synes søgte. Fra nogle nordjyske Egne meldes, at Hestene aldrig have været dyrere end nu, og at Handelsheste koste fra 500 til 900 Kr. pr. Stk. I Herningegnen betales Heste med 5 à 600 Kr., Plage med 280 à 375 Kr. og Føl med 100 à 200 Kr., og der tilføjes, at dér paa Egnen klages over, at der ingen gode Føl komme paa Markedet, fordi de ere opkjøbte til Tydskland. Meddelelsen ved ikke i hvilket Omfang dette er sket, men skulde Udførselen tage til efter en større Maalestok; turde det rumme en alvorlig Fare for vor Hestehandel. I Kjellerupegnen ere Føl stærkt men Plage mindre efterspurgt.

Tidlig kælvende Køer betales i Jylland med 150—200 Kr. og Kvier med 140—160 Kr. Stykket; paa Øerne er der ikke videre Handel dermed. I Vordingborgegnen har der

ikke været Efterspørgsel efter Udsætterkøer paa Grund af de daarlige Græsningsforhold. I Koldingegnen er Ung- og Fedekvæg i daarlig Kurs, derimod ere gode fede Køer ikke vanskelige at sælge i Fredericiaegnen, hvor Korrespondenten omtaler, at Exportslagterierne have været en udmærket Støtte for Landbruget.

I Jyderupegnen er der god Pris paa Køer og store Tyre til Slagtning, og ihvorvel Prisen paa Fedekreatureur paa Samsø er noget lavere end sidste Aar, er der dog betalt 19 à 20 Øre pr. Ø lev. Vægt for store Tyre.

Mange af d'Hrr Korrespondenter klage over den lave Svinepris. Efter Opgivelser fra de forskellige Egne ligger Prisen mellem 20 og $27\frac{1}{2}$ Øre pr. Ø lev. Vægt, dog med Undtagelse af Frederikssundsegnen, hvor Gennemsnitsprisen i Maanederne Maj—Novbr. i Aar har været $35\frac{1}{3}$ Øre imod $40\frac{1}{6}$ ifjor i samme Tidsrum.

Pattegrise ere i flere Egne næsten usælgelige, og Prisen paa dem varierer mellem 3 og 6 Kr. pr. Stk.

Den tørre Sommer lagde selvfølgelig mange Hindringer ivejen for Brakmarkens Behandling, og særlig kneb det, hvor der havdes Halvbrak, idet man kun med Besvær fik pløjet Grønjorden, som senere raadnede mangelfuldt. Dette Forhold har selvfølgelig influeret paa Saaningen, som gennemgaaende synes foregaaet noget senere end sædvanlig. I Begyndelsen af September var Jorden de fleste Steder meget tør og ofte stærkt klumpet, særlig i Halvbrakken; mange begyndte imidlertid at saa, men maatte atter holde op dermed 1 à 2 Uger paa Grund af heftige Regnskyl. Korrespondenten paa Langeland inddeler Saaningen i 3 Afsnit, hvilket maaske er ganske betegnende for Forholdene i Almindelighed. Han skriver nemlig at $\frac{1}{3}$ saaedes for tidlig i tør Jord, $\frac{1}{3}$ smøledes ned og $\frac{1}{3}$ blev saaet temmelig sent, men i bekvem Jord. Den milde Oktober har dog bragt selv sildig saaet Vintersæd over Skærene, saa den er kommen ganske godt med, medens den tidligst saaede paa Steder synes at have udviklet sig næsten for stærkt, hvis vi skulde faa en Vinter med megen Sne.

Foruden de Spørgsmaal, Redaktionen har tilladt sig at

rette til d'Hrr. Korrespondenter, have flere af disse selv udtalt sig om andre, som nedenstaaende findes gengivne.

Frederikssundegnen.

Hvorledes Kartofflernes Kvalitet vil blive er endnu et Spørgsmaal, men det befrygtes at Holdbarheden vil lade endel tilbage at ønske, idet Modenheden hverken var ensartet eller fuldkommen, fordi den fugtige Eftersommer paany bragte Grøde i dem, saa de blev »tvegrødede«, hvilket vil sige, at de nye Kartoffler ogsaa spirede. Ofte blev den først dannede Del af Kartofflen fuldmoden, hvorimod en Tilvæxt ikke modnedes helt.

November Skiftetid har ikke vakt særligt Røre; den har tabt sin Betydning, da alle Brugere indskrænke deres Folkehold om Vinteren, og Bortfæstning paa 1 Aar ad Gangen kun sjældent finder Sted nu, og i bekræftende Fald kun fra Maj til Maj.

Vordingborgegnen.

Udlægsmarkerne ere Aarets »mørkeste« Punkt. Plantebrstanden af Kløver og Græs i dem er meget tynd, hvorimod de ere stærkt begroede med Ukrud, idet Sommeren har været særlig gunstig for Tidsler og Følfod. Enkelte Steder har man eftersaaet i Begyndelsen af September, men det er endnu umuligt at se om der kan ventes noget Udbytte heraf.

Landbrugets Arbejdskraft formindskes stadig, særlig ved Byerne, der have Brug for unge, kraftige Folk; et Forhold, der rummer en stor Fare for Landbruget.

Bornholm.

Høsten kom pludselig da næsten al Sæd blev moden paa een Gang. Det kneb derfor mange Steder at skaffe den fornødne Arbejdskraft, men det hjalp godt at næsten alt Kornet stod op, saa Majemaskinerne kunde anvendes, hvorfor der ogsaa blev anskaffet mange af dem selv til ganske smaa Ejendomme.

Samsø.

Masser af Brønde ere udtørrede i Sommerens Løb hvorfor man mange Steder har maattet kjøre Vand til Gaardenes Forbrug, og man er ikke sluppet fri derfor endnu.

Nørdfatster.

At der dog kan naaes noget forøget Udbytte af Kornavlen ved at bruge gode Stammer, selv om man mener at have god Saasæd, udviser nedenstaaende Varietetsforsøg der afvigte Sommer ere udførte paa Næsgaard af Landbrugscandidat Westergaard. Der er 3 Paralelforsøg, mellem hvilke der er ganske god Overensstemmelse.

Byg	Korn Æ p. T.	Straa Ld.	Havre	Korn Æ p. T.	Straa Ld.
Næsgaards Printice..	3150	4617	Næsgaards Beseler ..	3017	4942
Lyngby do. ..	3367	4100	Markfrokontoets do.	3100	5242
Goldtorpe	2783	3900	Ligour	2883	4708
Erh. Frederiksens			Provsti.....	2983	4858
Krydsningsbyg.....	2767	3733			

Saxkjøbingegnen.

En Høst som iaar gjør Folk fortrolige med Mejemaskinerne, som foruden deres mange gode Egenskaber tillige iaar har givet tydelige Beviser paa hvor lidt Korn der spildes ved Arbejde med dem. Særlig Bygget har været slemt til at falde af, og intet tidligere Aar har man set Stubben saa grøn af spiret Korn. Værst er det, hvor man har mejet med Jern og særlig, hvor man har ladet Kornet ligge paa Skaar; men efter de selvaflæggende Mejemaskiner har det heller ikke været ringe, hvorimod der næsten intet er at se, hvor Selvbinderne have arbejdet.

Midtolland.

Mælkeudbyttet i afvigte Sommerkampagne har været mindre end normalt. Dette Forholds uheldige Indflydelse

paa Aarets Ballance er heldigvis i væsentlig Grad neutraliseret ved Eftersommerens gode Smørpriser. Nu have disse jo imidlertid paa følelig Maade kulmineret. Og stiller man Vinterfodringens Horoskop paa Grundlag af de nuværende Smørpriser, og indfører man yderligere som Factorer i Ligningen: Sparsomme Halmbeholdninger, et Minimum af Hø, kuebent Roefoder, forholdsvis høje Foderstofpriser samt daarlige Priser paa Udsætterkøer og Svin, saa synes det økonomiske Facit af Vinterfodringen at maatte blive magert, selv om man som en beskeden Modvægt mod alle de nævnte ugunstige Momenter kan vise hen til forholdsvis gode Priser paa Centrifugeost.

Vestlolland.

Flæskeprisen har været overordentlig lav, ja saa lav, at jeg tvivler om, at det kan betale sig at producere Svin selv om de om Vinteren fodres med Roer og om Sommeren med Grønt. Svineproduktionen er saa mærkværdig springende. Et Aar eller to er der en Masseproduktion deraf, hvorefter Landmanden ofte atter lige saa længe helt stopper op dermed; men dette bevirker en uensartet Afsætning, som er ødelæggende for enhver Forretning.

Assensegnen.

Den ny Kløver tegnede i lang Tid meget slet og saa ud til tildels enten at være gaaet ud eller slet ikke at have spiret. Efter Regnen i September viste det sig dog, at der var Liv i betydelig flere Planter end antaget, men ikke desto mindre blev der mange Steder eftersaaet hovedsagelig med Græsfrø, og med kun forholdsvis lidt Kløverfrø.

Ringe—Faaborg-Egnen.

Resultatet af Kornavlén er, at der er avlet c. $\frac{1}{3}$ mindre i Fyld end almindeligt, men navnlig paa Grund af det udmærkede Høstvejr er saavel Kjærne som Halm af en aldeles fortrinlig Beskaffenhed, ligesom Tærskningsresultaterne synes at vise, at Kærneudbyttet vil blive omtrent som i et Middelear.

Det af Hr. Erh. Frederiksen dannede Krydsningsbyg har her vist sig at give smukt Maltbyg og god Halm. Varieteten er tillige stivstraaet og moden c. 8 Dage tidligere end Prenticebygget, men den er vanskelig at tærskes.

Arbejdsforholdene, navnlig for de unge Arbejdskræfters Vedkommende, er den værste Ulempe for Landbruget. Ankerne ere de sædvanlige: De faste Folk ere for dyre og for upaalidelige. De unge Folk ere oftest drikfældige og Tilgangen af arbejdende Kræfter for lille. Heraf følger igen en stadig stærkere Benyttelse af Maskiner, men derved bindes store Kapitaler til liden Glæde for Landmanden som ofte iforvejen mangler Kapital. Han er imidlertid nødt dertil for at faa Arbejdet udført, og han søger saa at hjælpe paa den manglende Kapital ved at damptærskes om Efteraaret, — hvilket iaar for første Gang er praktiseret af Gaardmændene her paa Egnen — og for øvrigt ved at tage paa Kredit hos Købmanden, hvorved han faar dyre Varer og kommer i Afhængighedsforhold til denne, ligesom han fristes til at leve over Evne.

Nordøstlige Fyen.

Der bør gjøres noget for at de løse Arbejdere ikke kunne vandre rundt uden Bøger eller Papirer i Modsætning til ordentlige Tjenestefolk, der skulle have deres Bøger i Orden.

Askov-Egnen.

Det synes ikke at have været helt uden Virkning at Resultaterne af Saatidsforsøgene med Rug blev offentliggjorte fra Forsøgsstationerne lige forud for Rugsaaningen. Det har ialt Fald her paa Egnen været kjendeligt, at der har været mere Iver for at faa Saeningen besørget i rette Tid i Aar.

Fredericia-Egnen.

Desværre beroer Anskaffelsen af en eller anden Mejemaskine ofte paa Salgsvilaarene; men det bør siges, at disse Maskiner have præsteret et udmærket Arbejde iaar. Landmændene have ved deres Hjælp været istand til med de ofte faa Kræfter, der stod til deres Raadighed, at faa en stor og

god Høst rettidig i Hus. Der er neppe Tvivl om, at Selvbinderne om nogle Aar ville være de Maskiner, der overvejende benyttes.

Der er i Almindelighed rigeligt Foder, og Udsigterne for Vinterfodringen ere særlig gode, dog ville de gode Priser paa Rug og Byg ($5\frac{1}{2}$ à 6 Øre) vel nok bevirke, at mange til Terminen ville gjøre en Del af den Sæd, de ellers pleje at fodre op, i Penge.

Kolind-Eggen.

Jeg kan maaske bemærke at vi have prøvet at høste stærktgroet Kløver med Maskine og efter en Dags Henliggen at binde det op som Korn, eller sætte det løst op med et Par Baand om, saaledes som man bruger ved Græsfrøavl. Høet er paa denne Maade langt mindre udsat for Udvadskning, men Hovedfordelen ligger dog i, at man undgaar det store Spild af Smaablade, der ved Rivningen altid smuldre og dække Jorden. Metoden er god og ikke særlig besværlig.

Arbejdsforholdene ere ret tilfredsstillende fortiden; der er rigeligt med gifte Folk, derimod knapt med ugifte, dog særlig Piger.

Eggen Vest for Aarhus.

Udbyttet af Rodfrugter har været under Middel, og Aarsagen hertil maa søges i, at mange paa Grund af Tørken maatte saas om, hvilket først skete i Begyndelsen af Juli, et altfor sildigt Tidspunkt til — selv under gunstige Forhold — at kunne faa udviklede Roer. En stor Del af dem er imidlertid fodret op med Toppen i Begyndelsen af Efteraaret, thi Græs var der jo flere Steder saagodt som intet af, hvorfor Kreaturerne ofte maatte holdes paa Stald mere end den halve Dag.

Prisen paa Foderstoffer er da ogsaa steget betydeligt; thi Efterspørgselen er stor, og d'Hrr. Grosserere ville aabenbart faa »over et Middelaar«.

Kjellerup-Eggen.

Aaret har været ugunstigt for Landbruget hvortil kommer køj Folkeløn. At Kvinderne opfatte Malkning som en for dem mindre værdig Gerning har gjort det næsten umuligt, selv til dobbelte Lønninger at formaa de moderne Piger til at udføre dette Arbejde. Man stræber hen til at faa Mænd til at udføre Malkning. Som det nu er kan ikke engang Penge længere klare Forholdet.

Eggen mellem Aalborg og Hadsund.

Tørken gjorde at Rugen blev tynd, kort og spids, og da saa de ulyksalige Stormdage, i den sidste Uge af Juli kom til, blev Rughøsten en af de sørgeligste, vi længe have havt, ialt Fald paa de Steder, hvor den ikke var høstet før Stormen. Det er et sørgeligt Syn at se Rugstubben, thi der er paa den en meget tættere Plantebestand end paa de nysaaede Marker. Mange Steder ligger sikkert over 5 Fold paa Jorden. Byggel var mange Steder for kort til at bindes; faa Fold samt en tynd og spids Kærne er det sørgelige Resultat. Her er avlet ligesaa lidt, ja maaske mindre end i 1897, men i Modsætning til dette Aar kom alt godt i Hus.

Tillad mig endnu at spørge:

Af hvilken Grund kan der ikke fra det ledende Landbrugs Side sættes alt ind paa at faa Tyendeloven revideret; det tiltrænges haardt paa mange Punkter; bl. a. vilde en forandret Skiftetid — 1ste Decbr. istedetfor 1ste Novdr. — være af den allerstørste Betydning. Husbondens Forpligtelser overfor sygt Tyend ere altfor strænge; man kunde alene af den Grund næsten ønske kun at have Daglejere.

Eggen Nord for Aalborg.

Alt Kvæg er kommet tidligt og noget magert paa Stald, saa det vil behøve meget Foder, men man maa trøste sig med, at en lille velhøstet Afgrøde er bedre end en stor, bjerget i mindre god Stand. Da Majs er billig vil den sikkert blive benyttet i stor Udstrækning.

Det er nu Ajlebeholdernes Tid; om faa Aar vil en Gaard uden Ajlebeholder være en Sjeldenhed.

Man er i høj Grad spændt paa hvad der vil komme ud af Skattelovens Behandling i Rigsdagen; det var nu paa Tide at disse Love vedtoges, og en meget bitter Stemning vil gjøre sig gjældende mod den eller dem, der hindrer deres Gen-nemførelse.

Hjørring-Egnen.

Trods den lidet fyldende Høst og Udsigt til mindre Vinter-arbejde er Arbejdskraften dog knap og utilstrækkelig og Løn-ningerne stigende. Folk til Malkning, Kreaturpasning og lignende bundne Stillinger er næsten ikke til at opdrive.

Thy.

Foderbeholdningen er lille, og man blev nødt til at tage Kvæget tidligt paa Stald, da de afnavede Græsmarker kun gav Sulteføde. De fleste havde vel i Brakmarken eller Rug-stubben saet Raps eller gul Sennep for at have Grønfoder sidst paa Sommeren, men paa Grund af Tørken kom det først op sidst i Septbr. eller først i Octbr., saa det har været uden Betydning.
